

(Otepää alevis 4. järgu), postiagentuure 1 (Arulas), telefoni-keskjaamu 1 (Otepää alevis, abonente 43). Kirju tulnud (1921. a.) 47 753, ajalehti ja ajakirju 57 400, telegramme saadud 1129, saadetud 446. Raudteed ei ole. Maanteid 110.2 km (sellest postmaanteed 31.4 km., kirikumaanteed 78.8 km), telefonijuhtmeid 122 km (liini 42 km); 1 km²:i alal on seega 0.31 km maanteed ja 0.35 km telefonijuhtmeid.

Riigikogu valimistel (1923. a.) said hääli (kuues eespool-nimet. terves vallas): Iseseisvad sotsialistid 1.07%, E. sotsiaaldemokraadid 12.30%, Töörakond 6.40%, Tööraha ühine väerind (kommun.) 10.43%, Rahvavabameelne erakond 0.57%, Kristlik rahvaerakond 2.50%, E. rahvaerakond 22.80%, Vene ühend. erakond —, Rootsi liit —, Balti-Saksa erakond 0.5%, E. demobil. sõjav. 1.97%, Majaomanikud 0.18%, Põllumeeste kogud 20.84%, Asunikud-riigirentn. 20.44%, Majanduse-rühm —.

3. Loodus.

Pinnaehitus. Juba matkamisel puutub silma kihelkonna üldise kõrguse muutumine. Kui Pukast Arula kaudu Pühajärvele liikuda, esineb alul ülivahelduva reljeefi pidev tõus, kuna Pühajärvele lähene-misel maapind jällegi madaldub, et idas uuesti tõusta ja Väikesel Munamäel oma maksimumi saavutada. Veel tähelepanevam on üldkõrguse vähenemine, kui rännata Otepää alevist Palu(pera) metsa kaudu Pritsu raudteejaama või Päidlast läbi Hellenurme poole. Vähem selgejooneliselt kordub sama nähtus ka siis, kui suunduda Pühajärvelt Sangaste poole. Üldisimais joonis esindab Otepää kihelkonna maa-ala seega lääne-ida suunas kokkusurutud rüpja ehk sadulat, mis madaldub Pühajärve ja Kastolatsi mõisa vahel asuvast keskusest põhja poole ning põhjaloodesse ja lõunasse ning lõunaedelasse, kõrgeneb aga jälle itta ja läände, Vastse-Otepää ja Arula poole (vt. Tartumaa kõrguskaart).

Ent mõõduandvam kui reljeefi kõrguse muutumine üldjoonis on ta suur vahelduvus juba võrdlemisi väikesel alal. Alates vähemaist ebamäärasteist kühm- ning künniskünkaist ja kinkudest tõuseb ta suurte kaksikkuppel-vaaradeni ja kuppelmägedeni, millede hulgas eriti iseloomulikud mõned poolellipsoidsed munamäed (V.-Munamägi) ja poolkerajad suurkuplid (Suur-Marjamägi). Neist ja teistest vähem selgejoonelisist vormest moodustuvad Otepää reljeefis valitsevad sumbkingustikud — vaarastikud ja mäestikud, sekka liuastikud, kausistikud, ja mitmesuguse põhijoone ning vahelduvat laadi veerudega sulglohus-tikud ühenduses vähearvuliste avalohkudega. Seesugune pinnaehitus võtab oma alla pea terve kihelkonna ja ulatub ida-, lõuna- ning läänesektoreil ta piirest kaugemale. Loode pool Kastolatsi mõisat ja kihelkonna põhja- ning põhjakirde-osas on vaid lamedamaid ja ühtlasi ka madalamaid alu.

Suhteliselt kõrgeim ja vahelduvaim on Otepää keskosa — Pühajärve ümbruskond, mille ulatust tähistavad järgmised järved: kirdes — Kaarna, põhjas — Jaanuse, läänes — Mäha, Torni ning